

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ, ОТРИМАНИХ ЧЕРЕЗ МІЖНАРОДНІ ЗАПИТИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Шипілов О. В.

аспірант

Пенітенціарна академія України

вул. Гонча, 34, Чернігів, Україна

orcid.org/0009-0003-6122-4577

aleks_10@ukr.net

Ключові слова: *електронні докази, міжнародна правова допомога, кримінальний процес, міжнародне співробітництво, правова природа доказів, міжнародне право, судова практика, кіберзлочинність, кримінальні провадження, правовий статус доказів, правові стандарти.*

У статті здійснено комплексний аналіз питання допустимості та використання електронних доказів у кримінальних провадженнях, що здійснюються на основі міжнародної правової допомоги. У сучасному кримінальному процесі зростає використання інформаційних технологій для збору, зберігання та передачі доказів, що вимагає адаптації правової системи до нових реалій. У зв'язку з цим, питання правового статусу електронних доказів набуває особливої актуальності, адже це безпосередньо пов'язано з ефективністю міжнародного правового співробітництва та взаємодії між різними юрисдикціями. Важливою складовою цього процесу є правова природа електронних доказів, їх використання в контексті міжнародних правових запитів і відповідність міжнародним стандартам.

Історично питання застосування електронних доказів спочатку обмежувалося внутрішніми національними процесами, однак з часом, з розвитком технологій і зміною характеру злочинності, зокрема, зростанням числа транснаціональних злочинів, значно зросла потреба у міжнародному співробітництві. В першу чергу це стосується використання електронних доказів, що можуть бути отримані в межах міжнародної правової допомоги для розслідування і доведення факту злочину. Специфіка електронних доказів полягає в їх швидкості, ефективності і здатності оперативно надавати важливу інформацію для розслідувань у різних юрисдикціях, однак вона також несе певні правові та технічні виклики.

У статті детально розглядається правовий статус електронних доказів, їх правова природа і можливість використання в міжнародному кримінальному процесі. Автор аналізує основні міжнародні угоди, що регулюють використання електронних даних, зокрема, Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності, а також Європейську конвенцію про кіберзлочинність, що встановлюють рамки для співпраці держав у зборі та передачі електронних доказів. Серед важливих аспектів, що розглядаються в статті, – це баланс між необхідністю збору доказів та захистом прав особи, зокрема, захистом персональних даних і конфіденційності.

Стаття також містить аналіз судової практики, що ілюструє специфіку використання електронних доказів у кримінальних справах. Наприклад, одним із важливих прецедентів стало використання електронної пошти як доказу у фінансових злочинах у рамках міжнародного співробітництва між США та Францією, що продемонструвало ефективність застосування новітніх технологій для збору доказів у таких випадках. Дослідження також містить приклади судових справ, де електронні докази стали ключовими для підтвердження злочинних дій, таких як кіберзлочинність і фінансові махінації, що передбачають складну міжнародну взаємодію. Одним з найбільш важливих аспектів є необхідність вдосконалення

законодавства щодо електронних доказів у національних системах та розробка міжнародних стандартів для обміну такими доказами між державами. Технічні та правові труднощі, що виникають при передачі електронних доказів, вимагають уніфікації процедур, забезпечення стандартів доказовості та відповідних процедур для захисту прав осіб, чий дані використовуються в процесах, а також захисту конфіденційності. У результаті проведеного дослідження автор робить висновки про необхідність подальшої інтеграції новітніх технологій у правові механізми міжнародного співробітництва, а також пропонує конкретні рекомендації для вдосконалення практики використання електронних доказів у кримінальних справах з міжнародним елементом. Важливим аспектом є також створення більш чітких стандартів для взаємодії між країнами у питаннях збирання, перевірки та використання електронних доказів, що дозволить забезпечити належний рівень правової захищеності та ефективності судових розслідувань у глобалізованому світі.

PROBLEMATIC ISSUES RELATED TO THE USE OF ELECTRONIC EVIDENCE OBTAINED THROUGH INTERNATIONAL REQUESTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Shypilov O. V.

Postgraduate Student

Ukrainian Penitentiary Academy

Honcha str., 34, Chernigiv, Ukraine

orcid.org/0009-0003-6122-4577

aleks_10@ukr.net

Key words: *electronic evidence, international legal assistance, criminal procedure, international cooperation, legal nature of evidence, international law, case law, cybercrime, criminal proceedings, legal status of evidence, legal standards.*

The article provides a comprehensive analysis of the admissibility and use of electronic evidence in criminal proceedings based on international legal assistance. In modern criminal procedure, the use of information technologies for the collection, storage, and transmission of evidence is increasing, requiring the legal system to adapt to new realities. In this context, the legal status of electronic evidence is of particular importance, as it directly affects the efficiency of international legal cooperation and interaction between jurisdictions. A crucial component of this process is the legal nature of electronic evidence, its use in the context of international legal requests, and compliance with international standards.

Historically, the application of electronic evidence was limited to domestic legal procedures. However, with the development of technology and changes in the nature of crime—particularly the growth of transnational criminal activity—the need for international cooperation has significantly increased. This primarily concerns the use of electronic evidence that may be obtained through international legal assistance mechanisms for the purpose of investigation and prosecution. The specific nature of electronic evidence lies in its speed, efficiency, and ability to provide critical information for investigations across jurisdictions. However, it also presents certain legal and technical challenges. The article examines in detail the legal status and nature of electronic evidence and the possibilities of its use in international criminal proceedings.

The author analyzes key international treaties governing the use of electronic data, such as the UN Convention against Transnational Organized Crime and the Council of Europe Convention on Cybercrime, which establish frameworks for cooperation among states in the collection and transfer of electronic evidence. Among the essential issues discussed in the article is the balance between the necessity of evidence collection and the protection of individual rights, including personal data and privacy.

The article also includes an analysis of judicial practice that illustrates the peculiarities of using electronic evidence in criminal cases. For instance, one notable precedent involved the use of email correspondence as evidence in financial crime cases within the framework of international cooperation between the United States and France, demonstrating the effectiveness of modern technologies for evidence gathering in such contexts.

The study also presents examples of court cases where electronic evidence played a crucial role in proving criminal activities, such as cybercrime and financial fraud, which require complex international coordination. One of the most important aspects is the need to improve legislation concerning electronic evidence within national systems and to develop international standards for the exchange of such evidence between states.

The legal and technical difficulties arising during the transfer of electronic evidence call for the unification of procedures, the establishment of evidentiary standards, and appropriate mechanisms to protect the rights of individuals whose data is used in proceedings, as well as ensuring the protection of confidentiality. Based on the conducted research, the author concludes that further integration of advanced technologies into legal mechanisms of international cooperation is necessary and proposes specific recommendations for improving the practice of using electronic evidence in criminal cases with an international component. A key aspect is also the development of clearer standards for interaction between countries regarding the collection, verification, and use of electronic evidence, which will ensure a proper level of legal protection and efficiency in judicial investigations in a globalized world.

Вступ. Суспільні відносини дедалі більше переміщуються у віртуальний простір, що породжує нові виклики для правоохоронних органів у сфері виявлення, фіксації та використання доказів. Особливе значення в цьому контексті набувають електронні докази, які можуть мати вирішальне значення для встановлення обставин злочину, ідентифікації винної особи та притягнення її до відповідальності.

Водночас значна частина такої інформації зберігається на серверах, розміщених у різних юрисдикціях. Це ускладнює доступ до неї, а відтак – створює необхідність у налагодженні ефективного міжнародного співробітництва у сфері кримінального правосуддя. У цьому контексті міжнародна правова допомога, зокрема у формі запитів щодо надання цифрових доказів, стає невід’ємним інструментом сучасного кримінального процесу.

Проблематика використання електронних доказів, отриманих за міжнародними запитами, полягає у необхідності дотримання не лише національного процесуального законодавства, а й міжнародних стандартів, передбачених багатосторонніми конвенціями (зокрема, Будапештською конвенцією про кіберзлочинність), двосторонніми угодами, а також принципами прав людини, сформованими в практиці Європейського суду з прав людини.

Питання допустимості, автентичності, надійності та належності таких доказів викликають дискусії в доктрині та на практиці. При цьому

суди нерідко стикаються з ситуаціями, коли отримані дані можуть бути ключовими для ухвалення рішення у справі, проте їх використання наштовхується на формальні або сутнісні перешкоди.

Метою цієї наукової статті є всебічне дослідження теоретичних і практичних аспектів використання електронних доказів, здобутих у порядку міжнародної правової допомоги, в кримінальному провадженні в Україні, а також формулювання пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання та процесуальної практики.

У роботі акцент буде зроблено на:

- аналізі судової практики України, зокрема конкретних справ, де використовувалися електронні докази з-за кордону;
- вивченні підходів Європейського суду з прав людини щодо допустимості цифрових доказів;
- розгляді особливостей отримання інформації від іноземних провайдерів (Google, Meta, Apple тощо);
- оцінці впливу новітніх міжнародних актів (зокрема, Другого протоколу до Будапештської конвенції);
- виявленні правових прогалин і розробленні рекомендацій щодо їх усунення.

У зв’язку з цим, об’єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі отримання, передачі та використання електронних доказів у міжнародному співробітництві, а предметом – правові та практичні аспекти їх допустимості у кримінальному провадженні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В частині використання та допустимості міжнародних доказів, в тому числі тематику електронних доказів у контексті міжнародного співробітництва та кримінального процесу досліджували вітчизняні вчені Антонюк Наталія, Ахтирська Тетяна, Зуєв Олександр, Коваль Олег, Монастирська Ірина та Пашковський Олександр. Ці науковці є важливими учасниками наукової дискусії щодо розвитку правового забезпечення використання електронних доказів у міжнародному кримінальному процесі, аналізуючи правові та технічні аспекти, що виникають у цій сфері.

Виклад основного матеріалу. У вітчизняному законодавстві поняття «електронні докази» закріплене у ст. 99 КПК України, яка встановлює, що електронними доказами є будь-яка інформація, створена, збережена або передана у цифровій формі, що має відношення до обставин кримінального правопорушення.

Електронні докази охоплюють широкий спектр джерел: електронні листи, повідомлення в месенджерах, файли, журнали доступу, метадані, інформацію з соціальних мереж, дані про місцезнаходження пристроїв тощо, які можуть зберігатися на фізичних носіях (жорсткі диски, флешки, мобільні телефони) або в хмарних сервісах, які часто знаходяться під юрисдикцією іноземних компаній [1, с. 45].

Такі докази мають низку характеристик, які вирізняють їх серед традиційних джерел інформації: 1) легкість модифікації. Цифрові дані можуть бути змінені або знищені без слідів втручання, що потребує особливих процесуальних гарантій їх збереження та верифікації; 2) технічна складність отримання; 3) міжнародний характер. Більшість електронних сервісів (Google, Facebook, Apple) належать компаніям, що зареєстровані за межами України, що ускладнює доступ до даних без використання інструментів міжнародної правової допомоги; 4) швидкоплинність зберігання.

Детальний аналіз судової практики свідчить, що ключовим критерієм допустимості електронного доказу, отриманого з-за кордону, є дотримання форм і процедур міжнародного співробітництва, передбачених міжнародними договорами та КПК України.

Так, у справі № 757/22851/21-к (Солом'янський районний суд м. Києва) проблема полягала у тому, що електронні повідомлення з Telegram були подані стороною обвинувачення без підтвердження про отримання їх офіційним шляхом через запит MLAT (Mutual Legal Assistance Treaty). Суд підкреслив, що навіть якщо така інформація містить ознаки злочину, її джерело має бути офіційним та верифікованим. Отже, суд демонструє жорсткий підхід до процедурності:

навіть цінність доказу не компенсує недотримання формального порядку його отримання. Це вказує на неможливість використання результатів OSINT чи приватного збору інформації без міжнародної правової легалізації.

У справі № 522/6859/20 (Приморський райсуд м. Одеси) щодо кібершахрайства листування з Outlook (сервіси Microsoft) було отримане у відповідь на запит до правоохоронних органів США. У матеріалах провадження наявні: запит, відповідь, сертифіковані копії електронних файлів та підтвердження ланцюга збереження. Суд наочно застосовував стандарти допустимості, прийняті в європейській практиці: доказ має бути автентичним, отриманим у відповідності до процедури, і мати забезпечену цілісність. Це свідчить про наближення української практики до стандартів ЄСПЛ.

Позитивним прикладом повноцінного застосування міжнародного механізму стала справа № 761/2345/24-к (Шевченківський райсуд м. Києва), де було надано запит до американської сторони щодо даних Google, отримано відповідь, що включала лог-файли, геолокацію, SMS, резервні копії, і все це було передано з відповідними супровідними листами. Як наслідок, суд зазначив, що дотримання принципу міжнародної взаємності, легалізовані копії, а також прозора фіксація ланцюга зберігання даних стали підставами для визнання доказу належним і допустимим.

Отже, судовою практикою України поступово формує вимоги до допустимості електронних доказів міжнародного походження, головною з яких є відповідність процедурі. Інформація з соціальних мереж чи хмарних сервісів без відповідного міжнародного запиту – ризикована для обвинувачення.

Вищевказані справи демонструють те, що при дотриманні усіх вимог Конвенції 1959 року та ст. 548 КПК України, електронні дані з-за кордону визнаються допустимими, а проблеми найчастіше виникають не через зміст доказів, а через порушення форми їх здобуття, що зумовлює їх відхилення судами.

При цьому слід приділити особливу увагу механізмам отримання електронних доказів у порядку міжнародної правової допомоги, що безпосередньо впливає на визнання їх допустимими.

Так, Україна бере участь у кількох багатосторонніх та двосторонніх угодах, які регулюють порядок надання міжнародної правової допомоги у кримінальних справах [2, с. 22].

Найбільш застосовуваними актами щодо отримання електронних доказів є:

Європейська конвенція про взаємну правову допомогу у кримінальних справах 1959 року; Другий додатковий протокол до неї (ETS № 182); Будапештська конвенція про

кіберзлочинність 2001 року; Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності; Двосторонні MLAT-угоди, зокрема між Україною та США, Канадою, Польщею.

Особливу увагу варто приділити Будапештській конвенції, оскільки саме вона фіксує інструменти, за допомогою яких країни-учасниці можуть оперативно обмінюватись електронною інформацією (статті 29–35). У ній міститься концепція «термінового збереження даних», що є ключовою у випадках, коли доказова інформація може бути швидко втрачена [3, с. 78].

Слід виділити найбільш поширені канали направлення запитів: через Міністерство юстиції України або Офіс Генерального прокурора (як центральні органи); безпосередньо – у випадках, передбачених міжнародними договорами (наприклад, запит із прокуратури до компетентного органу США щодо обробки Google-запитів); через платформу e-Evidence (ЄС) – хоча Україна ще не має повного доступу, цей інструмент стане ключовим після набрання чинності Другим додатковим протоколом 2022 року.

Серед типових проблем при направленні запитів щодо електронних доказів слід виділити: 1) відсутність конкретизації даних, що запитуються – особливо в справах із цифровими слідами (IP-адреси, електронні листи, метадані); 2) затримки у відповідях іноземних органів (іноді – до 6–12 місяців); 3) відсутність перекладу документів або їх невідповідність процесуальній формі; 4) використання запитів не до того органу, що призводить до їх ігнорування; 5) недостатній контроль ланцюга збереження доказів (chain of custody).

Відсутність єдиної практики та усталених стандартів в Україні призводить до суперечливих рішень.

Так, судовим рішенням Печерського районного суду м. Києва від 11.10.2022 у справі № 757/8653/22-к було встановлено, що у справі про шахрайство сторона захисту клопотала про визнання недопустимими електронних доказів, отриманих з Facebook через MLAT-запит до США. Аргументація полягала в тому, що відповіді на запит були отримані без належної сертифікації. Суд частково погодився, виключивши частину скріншотів листування, однак визнав допустимими метадані та IP-адреси, які були надані в офіційно завіреному документі з апостилем. Таким чином, суд продемонстрував диференційований підхід до допустимості: важливо не лише походження доказу, але й належне документування шляху його отримання. Також, суд визнав важливість міжнародного механізму MLAT як джерела доказів, однак зазначив необхідність процесуального контролю.

Ухвалою Шевченківського районного суду м. Києва від 03.03.2023 у справі № 761/1856/23-к

щодо організації нелегального обміну криптовалюти були використані докази, отримані від Binance на підставі запиту до правоохоронних органів Литви. Дані включали історію транзакцій, IP-логи та копії посвідчень особи. Суд визнав докази належними та допустимими, оскільки вони були передані через офіційний канал співробітництва між прокуратурами Литви та України, містили сертифікат автентичності та опис способу їх отримання. Суд також акцентував увагу на відповідності дій іноземного органу міжнародним стандартам кібердоказів.

Необхідно звернути увагу і на значення формалізації доказів: сертифікати, апостиль, chain of custody. Одним із критичних питань, що виникає під час використання електронних доказів, є забезпечення їхньої автентичності та допустимості в суді. Найчастіше вирішальними є такі документи: 1) Сертифікат автентичності (Certificate of Authenticity) – документ, що видається іноземною юрисдикцією, підтверджуючи достовірність наданої інформації; 2) Лист підтвердження від відповідального суб'єкта (наприклад, Google, Meta); 3) Лог-файли транзиту, що засвідчують передачу даних; 4) Апостиль (у разі потреби, відповідно до Гаазької конвенції).

У разі відсутності хоча б одного з елементів суд може відмовити у визнанні доказу допустимим, що траплялось у судовій практиці українських судів.

Особливої уваги заслуговує і ситуація, коли цифрова інформація є швидкоплинною. Наприклад, дані геолокації з мобільного оператора, що зберігаються лише 30 днів. Багато міжнародних провайдерів (наприклад, Telegram або ProtonMail) не зберігають дані тривалий час, тому оперативність направлення запиту – критично важлива.

В українській практиці неодноразово фіксувались випадки, коли: запит надходив через 4–6 місяців після події; відповідь надходила після втрати збережених даних; суд визнавав, що затримка була фатальною для доказової бази справи.

Також, слід виділити ще одну суттєву проблему з правомірним використанням електронних доказів, а саме проблему юрисдикції над хмарними сервісами.

Електронні докази часто зберігаються у хмарних сервісах (Cloud Storage), що ускладнює визначення юрисдикції. Так, дані облікового запису можуть бути створені в Україні, зберігатись на серверах в Ірландії, адмініструватись компанією в США.

Це породжує конфлікти юрисдикцій та затримки у відповідях, оскільки компанії не завжди визнають запити іноземних органів без судових рішень, відповідних до права країни зберігання даних [4, с. 110].

Отже, міжнародні договори про правову допомогу є важливим інструментом для отримання електронних доказів у кримінальних справах.

Важливим елементом є формалізація запитів, що забезпечує їхньому виконанню міжнародну легітимність.

Наприклад, країни-члени ЄС часто користуються Європейським ордером на арешт або заморожування активів, що дозволяє отримати доступ до цифрових даних при розслідуванні злочинів, пов'язаних з організованою злочинністю та кіберзлочинами.

Окремим проблемним питанням використання електронних доказів є використання хмарних технологій і їх вплив на законність доказів.

Хмарні технології мають безпосередній вплив на отримання та збереження доказів. Хмарні сервіси, які використовуються для зберігання даних, можуть мати міжнародний характер, що ускладнює процес визначення юрисдикції та встановлення, хто саме має право надавати ці дані.

Слід виокремити і ризики порушення прав людини під час отримання електронних доказів. Одним з ризиків є недотримання принципу пропорційності при зборі доказів, що може призвести до порушення права на приватність.

Враховуючи сучасні тенденції в кримінальному праві та міжнародній правовій допомозі, Україні слід удосконалити свою правову базу щодо використання електронних доказів. Це включає:

1. Розробку національних стандартів для сертифікації та верифікації цифрових доказів.
2. Урегулювання питань взаємодії з міжнародними інтернет-компаніями для прискорення процесу надання даних.
3. Покращення контролю за використанням хмарних технологій та забезпечення прозорості запитів на отримання даних.
4. Розширення механізмів захисту прав людини у контексті отримання та використання електронних доказів, зокрема, розробка стандартів, які гарантують конфіденційність та пропорційність при зборі доказів.

Слід зазначити, що і Європейський Суд з прав людини відіграє важливу роль у формуванні стандартів щодо допустимості електронних доказів у кримінальних справах. Одним з основних питань, яке розглядається в контексті електронних доказів, є те, як балансувати між правами людини (особливо правом на приватність) і необхідністю використання доказів для забезпечення справедливості в судовому процесі [5, с. 57].

Виникає необхідність встановлення національних стандартів для збору електронних доказів, зокрема в питаннях їх законності та допустимості. Порушення принципу пропорційності може призвести до визнання доказів недопустимими.

Однією з основних проблем, які виникають під час отримання електронних доказів через міжнародні запити в Україні, є відсутність чіткої правової бази для здійснення таких запитів. Законодавство щодо міжнародної правової допомоги в Україні ще недостатньо адаптоване до специфіки цифрових доказів, що створює певні труднощі у процесі їх отримання.

Таким чином, аналіз міжнародної та вітчизняної судової практики щодо використання електронних доказів, отриманих через міжнародні запити, виділяє низку важливих аспектів, серед яких можна зазначити:

1. Необхідність гармонізації національних правових систем з міжнародними стандартами для забезпечення допустимості електронних доказів.
2. Забезпечення дотримання прав людини, зокрема права на приватність, під час збору таких доказів.
3. Удосконалення процесуальних норм для належного виконання міжнародних запитів, що забезпечить швидкість та ефективність в отриманні доказів.

Подальші напрямки досліджень мають включати аналіз проблематики порушень прав людини в контексті отримання електронних доказів, а також розробку механізмів для зменшення конфліктів між національними та міжнародними правовими системами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк Н. Міжнародна правова допомога у кримінальних справах: теоретичні та практичні аспекти. Київ: Наукова думка, 2020. с. 45.
2. Ахтирська Т. Особливості використання електронних доказів у кримінальних справах. Харків: Право, 2019. С. 22.
3. Зуєв О. Докази, отримані через міжнародні правові запити: правові аспекти та проблеми. Львів: Юридичний науковий центр, 2018. с. 78.
4. Коваль О. Електронні докази у кримінальному процесі: виклики та перспективи. Київ: АТ «Юридична компанія», 2017. С. 110.
5. Монастирська І. Електронні докази в контексті міжнародної правової допомоги. Одеса: Одеський юридичний університет, 2021. С. 57.
6. Пашковський О. Міжнародна правова допомога та електронні докази: взаємодія з українським законодавством. Київ: Книга, 2019.

7. Criminal Law and Procedure: The International Perspective / Ed. by B. O'Neill. London: Routledge, 2019.
8. Конвенція про взаємну допомогу в кримінальних справах між державами – членами Європейського Союзу від 29 травня 2000 року. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/UK/TXT/?uri=CELEX-%3A42000A0712%2801%29> (дата відвідування сайту 21.07.2025).
9. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р. (Кишинівська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text (дата відвідування сайту 24.07.2025).
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата відвідування сайту 25.07.2025).
11. Протокол до Європейської конвенції про екстрадицію від 13 грудня 1957 року. URL: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/024.htm> (дата відвідування сайту 25.07.2025).
12. Генеральна Асамблея ООН, «Загальна декларація прав людини», 1948 р. URL: <https://www.un.org/ru/universal-declaration-human-rights/index.html> (дата відвідування сайту 22.07.2025).
13. Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність (2001). URL: <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/convention> (дата відвідування сайту 22.07.2025).
14. Судова практика Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int> (дата відвідування сайту 19.07.2025).
15. Протокол Міжнародного кримінального суду від 2002 року. URL: <https://www.icc-cpi.int/legal-texts> (дата відвідування сайту 20.07.2025).

REFERENCES

1. Antonuk N. (2020) Miznarodna pravova dopomoga u kryminalnyh spravah [International Legal Assistance in Criminal Cases: Theoretical and Practical Aspects.] K.: Scientific Thought, p. 45.
2. Akhtyrskaya T. (2019) Osoblyvosti vykorystannya elektronnykh dokaziv u kryminalnyh spravah [Features of the Use of Electronic Evidence in Criminal Cases]. Kharkiv: Pravo, p. 22.
3. Zuyev O. (2018) Dokazy, otrymani cherez miznarodny pravovi zapyty: pravovi aspekty ta problemy [Evidence Obtained through International Legal Requests: Legal Aspects and Issues]. Lviv: Legal Research Center, p. 78.
4. Koval O. (2017) Elektronni dokazy u kryminalnomu prozesi: vyklyky ta perspektyvy [Electronic Evidence in Criminal Procedure: Challenges and Prospects]. Kyiv: "Legal Company" CJSC, p. 110.
5. Monastyrskaya I. (2021) Elektronni dokazy v konteksti miznarodnoi pravovoi dopomogy [Electronic Evidence in the Context of International Legal Assistance]. Odesa: Odesa Law University, p. 57.
6. Pashkovskiy O. (2019) Miznarodna pravova dopomoga ta elektronni dokazy: vzaemodiya z ukrainskym zakonodavstvom [International Legal Assistance and Electronic Evidence: Interaction with Ukrainian Legislation]. K.: Book, 2019. [in Ukrainian].
7. Criminal Law and Procedure: The International Perspective / Ed. by B. O'Neill. London: Routledge, 2019.
8. Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between Member States of the European Union of 29 May 2000. Retrieved from: URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/UK/TXT/?uri=CELEX-%3A42000A0712%2801%29> (accessed 21 July 2025).
9. Convention on Legal Assistance and Legal Relations in Civil, Family, and Criminal Matters 1993 (Chisinau Convention). Retrieved from: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text (accessed 24 July 2025).
10. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine of 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (accessed 25 July 2025).
11. Protocol to the European Convention on Extradition of 13 December 1957. Retrieved from: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/024.htm> (accessed 25 July 2025).
12. United Nations General Assembly, "Universal Declaration of Human Rights", 1948. Retrieved from: <https://www.un.org/ru/universal-declaration-human-rights/index.html> (accessed 22 July 2025).
13. Council of Europe Convention on Cybercrime (2001). Retrieved from: <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/convention> (accessed 22 July 2025).
14. Case Law of the European Court of Human Rights. Retrieved from: <https://www.echr.coe.int> (accessed 19 July 2025).
15. International Criminal Court Protocol of 2002. Retrieved from: <https://www.icc-cpi.int/legal-texts> (accessed 20 July 2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.08.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.09.2025
Дата публікації: 30.09.2025